

egentlig afgjørende Middel. Det forholder sig ganske vist, som ogsaa en æret Rigsdagsmand allerede har udtalt, at Statens Sammenhold og Integritet ligger i Noget, der er høiere end denne Arvesfølge, i Noget, der allerede er anerkjendt i et Aarhundrede og mere, i Noget, som man netop i den nyere Tid, hvor man mere og mere forlader den sidelicommisfariske Betragtning af Staten, har forladt og bør forlade, og dette Noget, det er netop tilstede ikke blot i Danmarks Bestaaen, ikke blot i Danmarks hele historiske Udvikling, men ogsaa i den Tractat, der er Grundlaget for det kongelige Budskab. Heller ikke forekommer det mig ganske forklarligt, at man nu med et saadant indtrængende Alvor og Anstrængelse holder paa den cognatise Arvesfølge. Det maa forekomme Alle noget paafaldende, naar man tænker sig tilbage, ikke længere end til 1848, da til Exempel en af de ærede Rigsdagsmænd, der nu stærkest har udtalt sig mod Kongelovens Ophævelse, i dette Stykke næsten ikke vilde give den Stunder til at lade den leve (Hør!). Det maa forekomme paafaldende, at den Stund det dog er Noget, som vi alle vide, og som til Overflod er anerkjendt ogsaa af den ærede Lovlærde fra Kjøbenhavn, der staar i Spidsen for det igaar forfattede Forslag, nemlig, at Europas Lande og Europas Lærde ere saa omtrent lige deelte med Hensyn til Afgjørelsen af det Spørgsmaal: hvilken Arvesfølge er den bedste, den agnatise eller den cognatise? Sandheden er naturligvis, at begge have deres Fortrin og begge deres Mangler, efter de til enhver Tid forhaandenværende Forhold, men at ville, efterat Ministeriet har erklæret, at det er uopnaeligt, og efterat det ialtsald foreligger, at det er uopnaet, at conservere den cognatise Arvesfølge, og efterat Londontractaten har aabnet os en Uvei, der forekommer i mange Henseender særdeles fortrinlig, den nemlig at lade vor Konge tage Initiativet til en Adoption, da at ville lægge en saadan Bægt paa, hvilket af disse Arvesfølgesystemer der bliver beholdt, dette forekommer mig virkelig at være noget vel stærkt. Det forekommer mig, at i hvad man end vil dømme om det Forslag, det fgl. Budskab indeholder, saa er det i det aller-

mindste Noget, der maa kaldes taaleligt, men det maatte efter min Opfattelse af Forholdene være noget meget Utaaleligt, naar vi skulde tilbagevise eller forfaste det. Det er først nylig, at vi saa nogenlunde ere komne ud af den Banskellighed og den al indre Udvikling trykkende Stilling, vi havde, saalænge vore Forhandlinger med Stormagterne stode paa. Jeg kan ikke troe, at det kan være forsvarligt uden den alleryderste Nødvendighed paany at bringe Forholdet tilbage dertil (Hør!). Det er væsentlig med Hensyn dertil, at jeg med fuld Overbeviisning gjerne og villig modtager og slutter mig til den rene og ubetingede Antagelse af det fgl. Budskab. Nu er det vel saa, at man kan sige, at det foreliggende Forslag, dersom det ændres overeensstemmende med de af forskellige Medlemmer stillede Ændringsforslag, kan blive Noget, der, som den ærede Landstingsmand udtrykte sig, var noget nær eensdygtigt med selve det kongelige Budskab, men jeg vil da spørge, dersom dette er saa, dersom det ikke er væsentlig afvigende fra selve Budskabet, hvad i al Verden skulde da bevæge os til at foretrække det for det simple og rene Ja for det fgl. Budskab (Hør!). Det er noget, man visstelig ikke nok kan holde sig for Die, at et af de constitutionelle Systemers Banskelligheder er netop Repræsentationens Forhold til Regjeringen i sliige Spørgsmaal, hvor Regjeringen maa handle, og tage hvad den kan faae, ikke altid Alt det, den vilde. Dersom i sliige Tilfælde Folkerepræsentationen ikke med stor Omhyggelighed gjør sit Yderste for at lempe sig igjennem Stillingen, da bliver den ofte farlig og fordærvelig i alle Retninger (Hør!). Jeg ønsker af inderste Overbeviisning, at vi ved at vedtage det fgl. Budskab maatte komme ud over det, Ingen kan misfjende, nemlig, at saalænge den nærværende Spænding og Befymring er tilstede, og saalænge den Uvisshed, som upaatvivelig af Alle føles, om hvad der vil komme, er fremherskende, saalænge er der ikke at tænke paa et virkeligt sandt politisk Liv i Landet, saalænge er der ikke at tænke paa Fortsættelsen af en virkelig sand Udvikling i Grundlovens Aand (Hør! Hørsen!). Jeg vil ikke fortsætte i dette Dialekt. Jeg vil blot gjentage hvad jeg begyndte